

ВАГОМІСТЬ ТРАНСФОРМОВАНОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Дем'янчук М. А., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, **Андрушой К. М.**, здобувач бакалаврату
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса

Підприємства в інформаційному суспільстві з бурхливим розвитком інфокомунікацій для досягнення конкурентних переваг повинні розробляти нову продукцію та впроваджувати сучасні наукомісткі технології. У цьому процесі необхідним є створення сприятливих умов для наукових досліджень, в основі яких лежить високий рівень освіти, підвищення кваліфікації та визнання необхідності невинного навчання персоналу підприємства. Саме тому доцільно в управлінні підприємством виділити таку категорію як «інтелектуальний потенціал», який передбачає використання знань, умінь, навичок, компетенцій та інтелектуальних ресурсів підприємства для досягнення ним високих кінцевих результатів. На сучасному етапі розвитку, в еру становлення цифрового суспільства та діджиталізації, інтелектуальний потенціал має вагоме значення не тільки для окремих підприємств, а й для суспільства в цілому.

У сучасному у діджиталізованому суспільстві інтелектуальний потенціал слід розглядати як системно-динамічну та постійно змінну цілісність, складові елементи якої знаходяться у постійному взаємозв'язку та взаємодії один з одним. З одного боку цифровізація бізнес-процесів підприємства через впровадження новітніх цифрових технологій впливає на переорієнтацію у змісті та характері праці, збільшення частки інтелектуальної праці, підвищення вирішального значення кваліфікації та освіти, появу нового програмного забезпечення та баз даних, поліпшення якості управління підприємством, автоматизацію, роботизацію та інформатизацію діяльності підприємства, зміцнення характеру зв'язків зі стейкхолдерами, зростання лояльності та довіри до підприємства, зростання бренду через використання об'єктів авторського права, товарних знаків тощо, зростання рівня корпоративної культури, зміну організаційних форм та структур підприємства, зміну у знаннях, навичках, вміннях, компетентностях, адаптації до нововведень.

З іншої сторони інтелектуальний потенціал окремої особистості формує персоніфікований інтелектуальний потенціал працівників підприємства, що складається з рівня розуму окремого працівника, свідомості до своєї роботи, освіти як соціокультурної цінності,

здатності до розсудливого та креативного мислення, бізнес-інтуїції у пошуку раціонального вирішення питань та здібностей, які допомагають використовувати знання, вміння та навички для досягнення результату. Персоніфікований інтелектуальний потенціал працівників, в свою чергу, формує інтелектуальні ресурси підприємства, що виступають інтегрованим продуктом результату взаємодії знань, умінь, навичок, досвіду, організаційно-методичних рішень за різноманітними напрямками діяльності, а також результатів науково-технічної діяльності. У взаємозв'язку, взаємозалежності та взаємодії інтелектуальних ресурсів підприємства формується інтелектуальний капітал підприємства, який проявляється у внутрішніх та зовнішніх можливостях. Реалізація інтелектуального потенціалу працівників сприяє перетворенню інтелектуальних ресурсів підприємства в інтелектуальний капітал, який в свою чергу формує інтелектуальний потенціал підприємства та характеризує здатність окремих інтелектуальних ресурсів збільшувати питому вагу та конкурентні переваги підприємства в умовах цифровізації.

Таким чином, основою розвитку будь-якого підприємства виступає саме інтелектуальний потенціал, що заснований на знаннях і навичках працівників, які не піддаються роботизації й автоматизації, а саме: ініціативність, аналітичне та критичне мислення, широкий кругозір, вміння працювати в команді та налагоджувати необхідні комунікації, здатність приймати ефективні рішення та швидко адаптуватися до змін. Саме це зумовлює необхідність здійснення ефективного управління інтелектуальним потенціалом підприємства в умовах діджиталізації, що також обґрунтовано виходом на перший план знань, які формуються безпосередньо в процесі підвищення рівня цифрових компетенцій у виробничому процесі. В результаті цього з'являється трансформований інтелектуальний капітал, який дає можливість підвищувати вартість підприємства та відображає специфіку взаємовідносин та протиріч праці і матеріального капіталу. Отже, інтелектуальний потенціал виступає одним з важливих факторів довготривалого успіху підприємства та є важливим для його ефективної діяльності, виступаючи при цьому рушійною силою в усіх трансформаціях і змінах в економіці та визначаючи сучасний соціально-економічний прогрес.